

Toelichting op berekening verhaalsbijdrage

1 Inleiding

U bent onderhoudsplichtig voor uw kind(eren). Dit betekent dat u op grond van het Burgerlijk Wetboek verplicht bent om bij te dragen in de kosten van levensonderhoud van uw kind(eren). Uw bijdrage wordt ook wel onderhoudsbijdrage genoemd. Wanneer de onderhoudsbijdrage aan de gemeente wordt betaald, dan wordt de onderhoudsbijdrage ook wel een verhaalsbijdrage genoemd.

In artikel 1:397 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek staat geschreven dat bij de hoogte van de onderhoudsbijdrage rekening wordt gehouden met de *behoefte* van de onderhoudsgerechtigde en de *draagkracht* van de onderhoudsplichtige. In de wet staat niet beschreven hoe de hoogte van de onderhoudsbijdrage moet worden berekend. Daarom zijn er richtlijnen ontwikkeld door de rechters: de Tremanormen. Deze richtlijnen bestaan al sinds 1979 en zijn inmiddels vaak gewijzigd en aangevuld.

Bij het berekenen van de onderhoudsbijdrage aan de hand van de Tremanormen wordt naar veel verschillende zaken gekeken.

Uit een landelijk onderzoek bleek dat onderhoudsplichtigen vinden dat de berekening van de onderhoudsbijdrage volgens de Tremanormen ingewikkeld is. Doordat de Tremanormen best ingewikkeld zijn, is inschakeling van een advocaat of een andere deskundige altijd noodzakelijk. Dit brengt natuurlijk kosten met zich mee.

Het berekenen van uw verhaalsbijdrage volgens de Tremanormen komt niet overeen met de dienstverlening die wij belangrijk vinden. De gemeente Zwolle gaat namelijk voor laagdrempelige dienstverlening. Dit betekent:

- minder regels
- makkelijke en toegankelijke diensten
- transparantie

Vanuit dat streven heeft de gemeente Zwolle samen met het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) een andere, efficiënte manier ontwikkeld om uw verhaalsbijdrage te berekenen. Samengevat is deze berekeningsmethode gebaseerd op de verzamelinkomens, de gemiddelde zorgkosten en de verdeling van de zorg. Deze berekeningsmethode zorgt voor minder conflicten en kosten. Het verhoogt de rechtvaardigheid en zelfredzaamheid. Het is ook niet meer nodig dat u vragenlijsten invult en bewijsstukken toezendt. U kunt bovendien zelf eenvoudig de berekening maken op [Verhaalsbijdrage | Gemeente Zwolle](#). hoeft dus geen advocaat of deskundige meer in te schakelen.

Hieronder wordt de berekeningsmethode van de onderhoudsbijdrage uitgebreid toegelicht.

1.1 Percentage van het verzamelinkomen

Als de rechtbank of het gerechtshof recent (maximaal 3 jaar geleden) de onderhoudsbijdrage voor uw kind(eren) heeft vastgesteld volgens de Tremanormen, dan neemt de gemeente Zwolle deze vaststelling over. Er wordt dan niet aanvullend verhaald. Hierna onderzoeken wij op basis van uw maatschappelijke- en financiële situatie of de onderhoudsbijdrage nog in voldoende mate in verhouding is met uw situatie.

Als er nog geen onderhoudsbijdrage is vastgesteld door de rechter, dan wordt de berekening van de verhaalsbijdrage gebaseerd op een percentage van het verzamelinkomen.

Het begrip verzamelinkomen wordt voor veel overheidsregelingen gebruikt, waaronder:

- zorgtoeslag
- huurtoeslag
- kindgebonden budget
- kinderopvangtoeslag
- maandelijks terug te betalen studieschuld
- gesubsidieerde rechtsbijstand

Het verzamelinkomen wordt door de belastingdienst vastgesteld. U beschikt uiteraard zelf over uw eigen verzamelinkomen. Wij sluiten daarom aan bij dit veelgebruikte begrip en berekenen de verhaalsbijdrage op grond van uw meest recente verzamelinkomen. Indien u geen aangifte inkomstenbelasting bij de belastingdienst heeft gedaan, dan kan de jaaropgave als uitgangspunt dienen.

1.2 Bepalen inkomen bij alleenstaande ouders

Met de invoering van de Wet hervorming kindregelingen per 1 januari 2015 hebben alleenstaande ouders die in aanmerking komen voor een kindgebonden budget recht op een verhoging van dit kindgebonden budget met maximaal € 3.416,- (€ 3.389,- in 2025). Deze verhoging wordt de alleenstaande-ouderkop genoemd. Dit is ongeacht het aantal kinderen of de leeftijd van die kinderen zolang die niet ouder zijn dan 18 jaar. Omdat de alleenstaande ouder-kop niet is verdisconteerd in het verzamelinkomen, maar wel bedoeld is als inkomensondersteuning, dient het verzamelinkomen wel met deze aanvulling te worden opgehoogd in de rekentool. Voor 2026 bedraagt het in te voeren inkomen van de alleenstaande ouder € 24.743,00 (inclusief alleenstaande-ouderkop).

1.3 Kosten van kinderen, draagkracht en behoefte

Volgens het Nibud en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bedragen de kosten van kinderen een percentage van het besteedbaar inkomen. Een kind kost 17% van het besteedbaar inkomen, twee kinderen in een gezin kosten 26% en drie kinderen kosten 33% van het besteedbaar inkomen. Hoeveel er aan kinderen wordt besteed is dus niet afhankelijk van het inkomen. Alleen het aantal kinderen is bepalend.

Besteedbaar inkomen is niet hetzelfde als verzamelinkomen. Daarom zijn de percentages van het besteedbaar inkomen omgerekend naar percentages van het verzamelinkomen. Hierdoor komen de percentages iets lager uit, namelijk op:

- 13% voor een kind
- 20% voor twee kinderen
- 26% voor drie kinderen
- 35% voor vier of meer kinderen

De percentages kunnen als *behoefte* worden omschreven, maar ook als *draagkracht*. Hiermee wordt voldaan aan wat in de wet staat vermeld.

1.4 Welvaartsniveau voor en na de scheiding

De Tremanormen gaan uit van een gelijk welvaartsniveau voor de kinderen voor en na de scheiding. Dit mag misschien een wenselijk uitgangspunt zijn, maar is in veel gevallen niet realistisch. Als beide ouders uit elkaar gaan en één van de ouders met de minderjarige kinderen is aangewezen op een bijstandsuitkering, dan is er uiteraard

geen sprake van een gelijk welvaartsniveau. Het streven om het welvaartsniveau voor de kinderen te handhaven op dat van voor de scheiding, is dan ook niet realistisch. Bij onze berekeningsmethode worden daarom lagere percentages gehanteerd.

2 Berekening kinderalimentatie

De gemeente Zwolle gaat uit van de kosten van kinderen, zoals die door het Nibud en het CBS zijn berekend. Dit hebben wij omgerekend naar percentages van het verzamelinkomen. Deze percentages zijn verlaagd, omdat het niet realistisch is om het welvaartsniveau te handhaven na de scheiding.

De volgende stap in de berekening is het bekijken van de verdeling van de zorgkosten per ouder. Dit gebeurt op basis van het aantal nachten dat het kind bij elke ouder verblijft. Voor de verdeling van de zorgkosten wordt rekening gehouden met de verdeling van de zorg, zoals de ouders dat samen hebben afgesproken. Als er geen afspraken zijn gemaakt, dan wordt bekeken wat er in de omgangsregeling staat vermeld.

Door het kijken naar de verdeling van de zorgkosten is het mogelijk om de onderhoudsbijdrage op een simpele manier te berekenen.

	1 kind	2 kinderen	3 kinderen	> kinderen
% verzamelinkomen	11%	18%	24%	33%

voorbeeld

Gert en Thea hebben 2 kinderen.

Verzamelinkomen Gert:			€ 33.000
Verzamelinkomen Thea inclusief alleenstaande ouder-kop:			€ 24.743
Draagkracht Gert:	18% van € 33.000	=	€ 5.940
Draagkracht Thea:	18% van € 24.743	=	€ 4.454 +
Behoefte:			€ 10.394

Gert ziet de kinderen om de week een weekend. Dit betekent dat hij 1/7 van de zorgkosten draagt.

Gert heeft aan zorgkosten:	1/7 van € 10.394	=	€ 1.485
Thea heeft aan zorgkosten:	6/7 van € 10.394	=	€ 8.909
Onderhoudsbijdrage van Gert:	€ 5.940 – € 1.485	=	€ 4.455
Per maand betaalt Gert:	1/12 van € 4.455	=	€ 371

2.1 Kind(eren) uit een eerdere of latere relatie

Wanneer u ook onderhoudsplichtig bent voor één of meer kinderen uit een andere relatie, dan wordt hier uiteraard rekening mee gehouden. Als bijvoorbeeld een verhaalsbijdrage wordt berekend voor twee kinderen, maar u bent ook onderhoudsplichtig voor een ander kind, dan wordt het percentage gebruikt wat bij drie

kinderen hoort. Van uw draagkracht is vervolgens 2/3 bestemd voor de verhaalsbijdrage.

voorbeeld

Harry en Ilse hebben samen twee kinderen. Harry is ook vader van een kind uit een andere relatie.

Verzamelinkomen Harry:				€ 33.000
Verzamelinkomen Ilse:				€ 24.743
Draagkracht Harry:	16% (2/3 van 24%) van € 33.000	=		€ 5.280
Draagkracht Ilse:	18% van € 24.743	=		€ 4.454 +
Behoefte:				€ 9.734

2.2 Nieuwe partner

Als u opnieuw trouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat met een nieuwe partner, kan er sprake zijn van stiefouderschap. Een stiefouder heeft ook een onderhoudsplicht wanneer het kind tot het gezin van de stiefouder en de eigen ouder behoort. Daarom wordt in een zulke gevallen ook met het inkomen van deze partner rekening gehouden. De stiefouder hoeft overigens geen gezag over het kind te hebben.

2.3 Toevoeging vanuit het Engelse model

In Engeland wordt de hoogte van de onderhoudsbijdrage berekend aan de hand van percentages van het inkomen, met verschillende treden en een minimumbedrag. Omdat Nederland ook een progressief belastingstelsel heeft, is er voor gekozen om dit in onze berekeningsmethode van de onderhoudsbijdrage toe te passen.

In de berekening wordt aangesloten bij de verschillende belastingschijven. Elke schijf heeft een lager percentage voor de vaststelling van de onderhoudsbijdrage. Wel is er een eerste schijf toegevoegd (tot het bijstandsniveau). Hier geldt een bedrag van € 600,00 per jaar. Ongeacht de hoogte van het verzamelinkomen of het aantal kinderen. Dit is een principiële keuze, omdat iedere ouder verantwoordelijkheid moet dragen voor zijn of haar kind(eren). Deze verantwoordelijkheid geldt dus voor iedereen, ook voor bijvoorbeeld studenten en minderjarige ouders.

Verzamelinkomen tussen:		1 kind	2 kind	3 kind	> 4 kind
€ 0	€ 21.327	€ 600	€ 600	€ 600	€ 600
€ 21.327	€ 38.883	13%	20%	26%	35%
€ 38.883	€ 78.426	11%	17%	23%	30%
€ 78.426	€ 999.999	9%	14%	19%	25%
Maximale bijdrage:		€ 750	€ 1.100	€ 1.500	€ 1.800

voorbeeld

Gert en Thea hebben 2 kinderen.

Verzamelinkomen Gert: € 33.000
 Verzamelinkomen Thea inclusief alleenstaande ouder-kop: € 24.743

Gert ziet de kinderen om de week een weekend.

Draagkracht Gert:

€ 600 + € 2335 (20% x € 11.673) = € 2.935

Draagkracht Thea:

€ 600 + € 683 (20% x € 3.416) = € 1.283 +

Behoefte: € 4.218

2.4 Toevoeging vanuit het Noorse model

Voor de verdeling van de zorgkosten is gekeken naar het Noorse model. In Noorwegen wordt rekening gehouden met het aantal nachten dat een kind per jaar bij de onderhoudsplichtige verblijft. De onderhoudsplichtige draagt dan namelijk zelf ook zorgkosten. Er wordt daarom een percentage van de behoefte in de vorm van zorgkosten aan de onderhoudsplichtige toegeschreven. Dit is dus afhankelijk van de zorgtijd, uitgedrukt in het aantal nachten dat uw kind bij u verblijft.

Door rekening te houden met het aantal nachten dat het kind bij de onderhoudsplichtige verblijft, is onze berekeningsmethode ook geschikt voor situaties waarbij er sprake is van co-ouderschap.

Om discussies over het aantal nachten en daarmee de verdeling van de zorgkosten te voorkomen, is er voor gekozen om een zogeheten forfaitaire tabel op te stellen. Deze tabel treft u hieronder aan.

Er is geen evenredig verband tussen de percentages en het aantal nachten per jaar. Hoe meer een kind bij een ouder verblijft, hoe meer verschillende kosten deze ouder zal dragen. De ouder zal bijvoorbeeld de kosten van schoolgeld, kinderopvang en kleding op zich nemen.

Aantal nachten zorg onderhoudsplichtige tussen:		Zorgkosten: % van behoefte
0	25	0%
26	65	10%
66	100	20%
101	135	28%
136	170	38%
171	>	42%
Co-ouderschap		50%

voorbeeld

Gert ziet de kinderen om de week een weekend. Dit zijn 52 nachten per jaar.

Draagkracht Gert:			€ 2.935
Draagkracht Thea:			€ 1.283 +
Behoeft:			€ 4.218
Gert heeft aan zorgkosten:	10% van € 4.218	=	€ 422
Thea heeft aan zorgkosten:	90% van € 4.218	=	€ 3.796
Onderhoudsbijdrage van Gert:	€ 2.935 – € 422	=	€ 2.513
Per maand betaalt Gert:	1/12 van € 2.513	=	€ 209

3. Tot slot

Onze berekeningsmethode van de onderhoudsbijdrage is verwerkt in een rekenprogramma. Hierdoor kunt u eenvoudig zelf de hoogte van de verhaalsbijdrage berekenen. U hoeft dan maar enkele gegevens in te voeren, namelijk:

- de verzamelinkomens (en eventueel de inkomens van de nieuwe partner)
- het aantal kinderen
- eventuele andere kinderen waarvoor een onderhoudsplicht geldt
- de zorgverdeling

Met onze berekeningsmethode is het ook mogelijk om zelf de gevolgen van toekomstige wijzigingen in uw persoonlijke situatie te berekenen. Wijzig er iets in uw situatie? Dan kunt u contact op te nemen met het team Vordering & Verhaal van de gemeente Zwolle. Afhankelijk van de eerste letter van uw achternaam, kunt u bellen naar het volgende nummer:

A tm E 038-4983276

F tm I 038-4983096

J tm M 038-4982171

N tm SN 038-4983054

SO tm Z 038-4983064

U kunt ook mailen naar vordering@zwolle.nl. U kunt ook bij ons terecht voor vragen over onze berekeningsmethode van uw verhaalsbijdrage.